

מסורת
הש"ס

מאימתי פרק ראשון ברכות ח

עין משפט
גדר מצוה

בכא ב מיי" פ"ח מהלכות
תפלה הלכה א' ס"ג
עשין יט עוש"ע אר"ח
סימן א סעיף ע
ל ב מיי" וס"ג סעיף ט
עוש"ע אר"ח סימן ז
סעיף יא
לא ב מיי" ט הלכה ב
וסתג טס עור ט"ע
אר"ח טס סעיף ג
לב ד מיי" ט הלכה ג
וסתג טס עוש"ע
אר"ח טס סעיף יא
לב ה מיי" ט"ב טס
הלכה ע סתג טס
עוש"ע אר"ח סימן
קמ"ו סעיף א

[ע"י חס' סוטה לג.
ד"ס כיון]

לד ז [עור"ס] ח מיי"
טס סתג טס עוש"ע
טס סתג טס עוש"ע
כאן וכפרק הקורא א"ח
הכנה דף רע"ג :
לה ט מיי" ט"ב טס
הלכה כה סתג טס
עור וט"ע אר"ח סימן
קפ"ה סעיף א

הגהות הגר"א
[ח] גמ' מאי דכתי' ואני
ל"ב ג' ר"י
ור"ח"ס אין תפלת של
אדם נשמעת אלא בבית
הכנסת שנאמר ואני :

[יבמות סג :
קלח ז

גליון הש"ס
גמ' כל העוסק בתורה
כו' כ"דף איתא ומני
ככה"ס : [שם לעולם
ידור ט' : מ"ג סימן
הר"ח סק"ג : [שם בין
פסוקא לפסוקא ט' : ע"י
יומא ע ע"ח כתי' ד"ה
ולא מפני : רש"י ד"ה
כמשל כו' כמנחם טו'
כי מן המים מטיחהו
שמות ב' [מתרגם מן
מ"ח שאלות] :

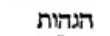
[מגילה כט. ועיין טס
ה"ע]

רב ששת מהדר אפיה וגרים . ואל"תוהא אמרינן בסוטה (פ"ז ד'
לע.) מאי דכתי' וכפתחו עמדו כל העם (נחמיה ה) כיון שנפתח
ספר תורה אכור לספר אפי' בדבר הלכה. ויש לומר תוס' איירי בקול
רס כדי שלא יבטלו קול קריאת התורה והכא איירי בנחת. והאי דקא
מהדר אפיה רבותא משמע אט"ג
ומהדר אפיה שפירא כמניה ספר
תורה שפיר דמי והאי דמהדר אפיה כתי'
שיכונן גרסתו. ור"ב אלפס (מגילה פ"ד)
כתב דה"ג מפרשי דוקא ט"ג טס
עשרה אחריו אז יכול ללמוד . אבל
אין טעם עשרה כי אס עמו לא . והכא
מיידי טהו טס עשרה בלא הוא ועוד
תיך האלפסי עש"י רב ששת שחורו
אומנתו הוא . (י) ואנן מסתבר לן כי
ולא תירוצא : *ענינים מקרא אחד
תרגום . יש מפרשים והוא הדין
לעושות בלע"ז שלהן הוי כמו
תרגום

ר"ל יכל מי שיש לו בית הכנסת בעירו ואינו נכנס שם להתפלל נקרא רע
שנאמר כ"ה אמר ה' על כל שכני הרעים הנוגעים בנחלה אשר הנחלתי את
עמי את ישראל ולא עוד אלא שגורם גלות לו ולבניו שנא' ה"גני נותשם מעל
אדמתם ואת בית יהודה אחוש מתוכם . אמרו ליה לר' יוחנן איכא סבי בבבל
חמה ואמר למען ירבו ימיכם וימי בניכם על האדמה כתיב אבל בחציה
לארץ לא כיון דאמרי ליה מקדמי ומחשבי לבי כנישתא אמר היינו דאהני להו
כדאמר ר' יהושע בן לוי לבניה קדימו וחשיבו ועיילו לבי כנישתא כי היכי
דתורבו דיי א"ר אחא ברבי חנינא מאי קרא אשרי אדם שומע לי לשקד על
דלתותיו יום יום לשמור מוזות פתחי וכתבי בתריה כי מוצאי מצא חיים . אמר
רב חסדא לעולם יכנס אדם שני פתחים בבית הכנסת שני פתחים סלקא דעתך
אלא אימא שיעור שני פתחים ואחר כך יתפלל : על זאת יתפלל כל חסיד
אליך לעת מצא אמר ר' חנינא לעת מצא זו אשה שנא' מוצא אשה מצא טוב
במערבא כי נסיב אינש אחתא אמרי ליה הכי מצא או מוצא מצא דכתיב מצא
אשה מצא טוב יפק רצון מה' מוצא דכתיב מוצא אני מר ממות את האשה
וגו' ר' נתן אומר לעת מצא זו תורה שנאמר כי מוצאי מצא חיים וגו' רבנחמן
בר יצחק אמר לעת מצא זו מיתה שנא' למות תוצאות תניא נמי הכי תשע
מאות ושלישה מיני מיתה נבראו בעולם שנאמר למות תוצאות תוצאות
בגימטריא הכי הוו קשה שבכלן אסברא נחא שבכלן נשיקה אסברא דמיא
כדזורא בגבבא דעמרא דלאחורי נשרא ואיכא דאמרי כפיטורי בפי ושט נשיקה
דמיא כמשחל בניתא מחלכא ר' יוחנן אמר לעת מצא זו קבורה א"ר חנינא
נמאי קרא השמחים אלי גיל ישישו כי ימצאו קבר אמר רבה בר רב שילא
היינו דאמרי אינשי ליבעי אינש רחמי אפילו עד זיבולא בתרייתא שלמא מר
זוטרא אמר לעת מצא זה בית הכסא אמרי במערבא הא דמר זוטרא עדיפא
מכלהו . אמר ליה רבא לרפרם בר פפא לימא לן מר מהני מילי מעלייתא
דאמרת משמיה דרב חסדא במילי דבי כנישתא אמר ליה הכי אמר רב חסדא
נמאי דכתי' אוהב ה' שערי ציון מכל משכנות יעקב אוהב ה' שערים המצויינים (ו)
בהלכה יותר מבתי כנסיות ומבתי מדרשות והיינו דאמר ר' חייא בר אמי משמיה
דעולא מיום שחרב בית המקדש אין לו להקב"ה בעולמו אלא ארבע אמות של
הלכה בלבד . ואמר אביי מריש הוה גריסנא בגו ביחא ומצלינא בבי
כנישתא כיון דשמענא להא דאמר רבי חייא בר אמי משמיה דעולא מיום

שעה רלון . אלמא יש שעה שהיא של רלון : ככיר לא ימאם . תפלת
הרבים לא ימאם : מקרב לי . ממלחמות הבאות עלי : כי כרבים היו
עמדי . שהתפללו עמי : פדה בשלום . זה שעסק בדברי שלום דהיינו
תורה דכתיב וכל תפלותיה שלום (משלי ג) וכן גמילות חסדים נמי
שלום הוא שמחוק שגומל חסד בגופו תורה אור
לחצירו הוא מכיר שהוא אוהבו ובחל"ה : *הני נותשם מעל
אדמתם . סיפיה דקרא הוא : מקדמי . ערבית כלומר
שחרית : מהסבי . ערבית כלומר
מאריכין בבית הכנסת : שיעור שני
פתחים . רוחב יכנס לפנים שלא יפסק
סמוך לפתח דכראה עליו כמשי עכו"כ
בית הכנסת ויהא מוזנן כמון לפתח
ללחא : יתפלל לעת מצא . יתפלל שיהו
מזויני לו כשיטרכך : לעת מצא זו
מיתה . שימות במיתה יפה ונחה :
אסברא . אישטרי אגנומנט בלע"ז
שכחך הגוף : כתיבא בגבבא דעמרא
דלאחורי נשרא . כענפי הסירים
הנסבכים בגות הלמר כשארס נותק
בחוקה ומשליך לאחור שאי אפשר שלא
יתקף הלמר עמה : כפיטורי כפי וטע .
יס אוקייטוס יש בו מקומות שאינו
מקבל ברזל ומחברין לוחי הספינה
ע"י חבלים ועקלים שחוצבי בנקביו
ותוקעין אותם בדוחק לפי שהם סגין
כמדת הקב"ה : פיטורי . חבלים
דמתרגמינן ופטורי ל"ט (מלכים א')
אטוין : כפי וטע . הוא הקב"ה שהוא
עגול כפי וטע : כמשחל בניתא מחלכא .
כמנחם ינחם שער מתוך החלב :
זיבולא בתרייתא שלמא . שיהא לו שלום
כל ימי חייו והף ביום קבורתו עד
השליכת עפר האחרונה שבכיסוי
קבורתו : זיבולא . פלא ד"ל בלע"ז :
לעת מצא זה בית הכסא . שיהא דר
במקום שיש בית הכסא סמוך לו לפי
שהיה קרקע של צבל מולות מים
ואין יכולין לחפור שם תפירות והיו
צריכין ללחא בשדות ולהתרחק מאל :
המצויינים . ציון ואסיפת צבור : ביני
עמודי . שבית המדרש נכון עליהם
מלמעלה : שכל זמן ששמעי בן גרא
קיים כו' . דסמוך למיתה שמעי כתיב
ויסתחן שלמה את פרעה (מלכים א') :
הא דכייף ליה . אס כסוף הוא לרבו
לקבל תוכחתו ידור אללו . ואס לאו טוב
להסתחק ממנו ויהי סוגג ואל יסתחמו
מזיד : מהדר אפיה וגרים . משנתו
כסקורין בספר תורה : ישלים
פרשיותיו . של כל שבת ושבת :
ואפילו

[יומא סג :
תענית כד :
יבמות עב .
סנהדרין סד.]

הגהות
הב"ח
(א) גמ' פדה
בשלום נפשי
מקרב לי וגו'
מאי פדה
בשלום נפשי
אמר הקב"ה :
(ב) שם
המצויינים טס
בבלכה :
(ג) שם הנהנה
מיגיע כמו
יותר : (ד) שם
זה המנהיג ס"ח
כשהוא פחות
וינאל : (ה) תו'
קודם ד"ה רב
שם ז"ל ד"ה
שיעור שני
פתחים פיכס
כפיטורים
שיעור ב'
פתחים מנחם
צריך להכנס
לבית הכנסת
שיעור רוחב
ב' פתחים שם
ח' אמות הכל
זה איתו דמאחר
שכ"ה מה לי
סמוך לפתח מה
לי אית סמוך
וכן אס היה
בית הכנסת נר
וכיה שם רוב
פס בע"כ צריך
לישכ קרוב
וסמוך לפתח
אלא הכי פי'
שלא יתבר
להתפלל מיד
כשהוא בבית
הכנסת אלל
יש משע כדי
שתישיב דעתו
עליו אס זה
אין דבר הגון
להתחיל מיד
שנלכה עליו
כמשאוי :
(י) ד"ה רב
ששת וכו'
אומנתו הוא
וכתב ואנן
מתסגר :

לקמן דף ג

הכלים קוב:
אס קבא
[כמות פ"ד
מ"ח חולין
מ:]

ישיעה א